

20.1.2025

KIPSI-hanke, Kipsin levitys Suomen rannikkoalueelle

TUKIEHDOT

Tausta

Maatalousmaan kipsikäsittelynä myönnettävällä tuella toteutetaan KIPSI-hanketta, joka on osa ympäristöministeriön käynnistämää vesien ja meren tilan parantamisen ohjelmaa (Ahti-ohjelma) ja EU:n elpymisvälineestä (Next Generation EU) valtion talousarviossa osoitettua hankerahoitusta. EU:n elpymisvälineen hankerahoitus (2022-2025) täydentää maatalouden vesiensuojelun rahoitusta.

Tukiehdot

Yritykselle (tarkoittaa myös ammatinharjoittajaa) voidaan myöntää hakemuksen perusteella valtiontuki maatalousmaan kipsikäsittelyyn. Kipsi toimitetaan peltoon levitettynä (noin 4 t/ha). Myönteinen tukipäätös on voimassa 31.12.2025 asti.

Peltolohkojen, joille tukea myönnetään, tulee täyttää maatalousmaan kipsikäsittelyyn vuosina 2020–2030 myönnettävästä tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen 6 §:n mukaiset tuen myöntämisen edellytykset. Tukipäätös tehdään vesien ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) 1 a luvun (507/2020) nojalla.

Tuensaaja ottaa yhteyttä ELY-keskuksen kilpailuttamaan palveluntuottajaan (ks. yhteystiedot kohdasta Palveluntuottajan yhteystiedot), kun tilan peltotöiden näkökulmasta sovelias levitysjankkohta on tiedossa tai alkaa olla tiedossa. Ilmoitus tulee tehdä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, jotta kipsin toimitus tilalle ja levityksen järjestely on mahdollista organisoida sujuvasti.

Tuensaajan tulee osoittaa tilan alueelta paikka tai paikat, joihin kipsin toimittaja voi purkaa toimitettavat kipsierät. Purkupaikkojen osoittamisessa tulee huomioida raskaan kaluston vaatima teiden kantavuus ja kuorma-auton vaatima kääntösäde. Sovelias purkupaikka voi olla esimerkiksi peltolohkon laita tai muu tilan alueella sijaitseva sellainen paikka, johon kipsin toimittaminen raskaalla kalustolla on mahdollista ja josta jakelu peltolohkoille levittimillä tapahtuu mahdollisimman sujuvasti (lyhyet etäisyydet).

20.1.2025

Tuensaajan tulee huolehtia, että kipsi tulee levitetyksi tukipäättöksen mukaisille peltolohkoille, eikä kipsiä saa käyttää muuhun käyttötarkoitukseen.

Vuokramaalle kohdistuvan tuen osalta tukea saavan vuokramiehen on varmistuttava, ettei maanvuokrasopimus estä kipsin käyttöä. Mikäli tuensaajan omistamien peltolohkojen hallintaoikeus on maanvuokrasopimuksen nojalla siirtynyt vuokramiehelle, on kipsikäsittelystä sovittava vuokramiehen kanssa.

Tuensaajan tulee noudattaa soveltuvuusohjetta, joka on tukipäättöksen liitteenä sekä esitetty hakulomakkeella ja KIPSI-hankeen internet-sivuilla www.ely-keskus.fi/kipsinlevitys.

Tuensaajan tulee osaltaan huolehtia, että kipsinlevitys organisoidaan keväällä tai syksyllä 2025. Mikäli kipsin levitys ei kuitenkaan onnistu, raukeaa kipsituki 31.12.2025.

Kipsiä EI saa levittää suojavaöhykkeelle. Suojavaöhykkeet on säilytettävä sopimuskautta seuraavan huhtikuun loppuun, minkä jälkeen kipsin levitys on mahdollista.

Kipsiä EI saa levittää peltolohkolle, jolla tuotettua ruuaksi kelpaavaa satoa käytetään bioenergian tuotantoon.

Kipsiä EI saa levittää 30-100 metrin levyiselle vyöhykkeelle käytössä olevan talousvesikaivon läheisyyteen.

Tuensaaja on velvollinen merkitsemään tiedon kipsin levityksestä lohkokirjanpitoon. Kipsin fosforia ei tarvitse laskea mukaan käytettyihin ravinnemääriin Valtioneuvoston asetuksen (64/2023 6 §) nojalla.

Tuensaajan on pidettävä tuesta kirjanpitolain (1336/1997) mukaista kirjanpitoa erillisellä kustannuspaikalla tai muulla tavalla siten, että tuen käytön valvonta on vaikeudetta mahdollista. Tuensaajan on säilytettävä tämä päätös ja muut mahdolliset tukeen liittyvät tositteet RRF-rahoituksen ehtojen mukaan vuoden 2032 loppuun saakka. Tuki ei ole veronalaista tuloa maatilatalouden tuloveronlain muuttamisesta annetun lain (1076/2020) nojalla.

Tuensaaja on velvoitettu tekemään yhteistyötä hanketta tarkastavien tahojen kanssa ja hänen on pyydettäessä annettava ELY-keskuksen edustajille, ympäristöministeriön edustajille, valtionvarainministeriön ja Euroopan unionin tarkastajille ja toimielimille mahdollisuus valvoa ja tarkastaa tukeen liittyviä asiakirjoja ja tuen toimeenpanoa.

ELY-keskus voi lisäksi kerätä tuensaajien kokemuksia ja havaintoja kipsin toimitukseen ja käyttöön liittyen. Tällöin tulokset julkaistaan sellaisessa muodossa, että yksittäisen tuensaajan tietoja ei voida tunnistaa.

20.1.2025

ELY-keskuksella on oikeus perua kipsin toimitus kustannusteknisistä tai muista pakottavista syistä (esim. vaikeat lossiyhteydet saaristossa). Tällaisessa tapauksessa ELY-keskuksen tulee olla viipymättä yhteydessä tuensaajaan.

Lisätietoja

ELY-keskuksen ja palveluntuottajien välisiin hankintasopimuksiin sisältyy ehtoja vastuista. Palveluntuottajilta edellytetään voimassa olevaa, vähintään miljoonan euron, vastuuvakuutusta mahdollisten vahinkojen varalle. Vakuutus kattaa toiminnasta mahdollisesti aiheutuvat vahingot, kuten tierumpujen rikkoutumisen. Palveluntuottajat tekevät toiminnastaan DNSH-arvioinnin ja toimivat sen mukaisesti. DNSH-toiminta tarkoittaa Do no significant harm -arviointia, eli toimijat vakuuttavat, etteivät aiheuta toiminnallaan vahinkoa ympäristölle.

Palveluntuottajien yhteystiedot

Yhteystiedot löytyvät hankkeen verkkosivuilta
www.ely-keskus.fi/kipsinlevitys

Tuen keskeyttämisen ja takaisinperinnän sekä tuen käytön valvonnan perusteet

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen on päätöksellään keskeytettävä tukeminen, jos:

- 1 on ilmeistä, että:
 - a) tuensaaja on jättänyt ilmoittamatta tai antanut väärän tai harhaanjohtavan tiedon seikasta, joka on ollut omiaan olennaisesti vaikuttamaan tuen saantiin, määrään tai ehtoihin;
 - b) tuensaaja käyttää tukea olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin tukipäätöksessä on myönnetty; tai
 - c) tuensaaja muutoin olennaisesti rikkoo tuen ehtoja; taikka
- 2 asianomaiseen tukeen sovellettava Euroopan unionin valtiontukea koskevan säädöksen noudattaminen tätä edellyttää.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen on päätöksellään määrättävä jo luovutettu tuki tai sen arvo tai sen osa perittäväksi takaisin. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi olla perimättä tukea tai sen osaa takaisin, jos tuensaaja on oikaissut edellä 1 momentin 1 kohdan alakohdissa tarkoitetun menettelynsä ja tuen tavoitteiden saavuttaminen ei ole vaarantunut.

Tuensaajan on pidettävä tuesta kirjanpitolain (1336/1997) mukaista kirjanpitoa erillisellä kustannuspaikalla tai muulla tavalla siten, että tuen käytön valvonta on vaikeudetta mahdollista.

20.1.2025

Sovelletut säännökset

Laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2004) 5 § ja 1 a luku (507/2020)

Valtioneuvoston asetus maatalousmaan kipsikäsittelyyn vuosina 2020-2030 myönnettävästä tuesta (510/2020) 3 §, 5 §, 6 §, 9 §

Valtioneuvoston asetus maatalousmaan kipsikäsittelyyn vuosina 2020-2025 myönnettävästä tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (160/2022) 3 § ja 5 §

Valtioneuvoston asetus maatalousmaan kipsikäsittelyyn vuosina 2020–2025 myönnettävästä tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (843/2023) 2 §, 7 §, 8 §, 10 §

Lannoitelaki (711/2022) 6 §

Valtioneuvoston asetus fosforia sisältävien lannoitevalmisteiden ja lannan käytöstä (64/2023) 6 §

Laki maatilatalouden tuloverolain (1076/2020) 4 ja 6 §:n muuttamisesta

Hallintolaki (434/2003) 43 §, 44 §, 45 §, 46 §, 49 a-g §

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EU 2021/241)

Laki Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineen hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta (537/2022)

Valtioneuvoston asetus elpymis- ja palautumistukivälineestä annettavaa tukea koskevista riskienhallinta- ja petostentorjuntatoimista (547/2024)

Euroopan unionin maatalouden ryhmäpoikkeusasetus EU komission asetus (EU) N:o 702/2014 (EU 2022/2472) I ja II luku sekä 14, 21 ja 22 art.

Kirjanpitolaki 1336/1997

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019)